

Spis treści

WYKAZ SKRÓTÓW	11
PRZEDMOWA	11

Część pierwsza

ZAGADNIENIA I POJĘCIA OGÓLNE TEORII PRAWA ADMINISTRACYJNEGO

Rozdział I. ZAGADNIENIA WSTĘPNE	17
1. Pojęcie administracji	17
2. Związywanie administracji prawem	19
3. Pojęcie prawa administracyjnego	22
4. Typy norm w prawie administracyjnym	24
5. Stosunek administracyjnoprawny	26
Rozdział II. KRAJOWE ŹRÓDŁA PRAWA ADMINISTRACYJNEGO	28
1. Pojęcie źródeł prawa	28
2. Akty stanowienia prawa powszechnie obowiązującego	28
3. Akty stanowienia prawa o charakterze wewnętrznym	38
4. Problem ważności aktów normatywnych wydanych przed wejściem w życie Konstytucji	40
5. Procedura i technika prawodawcza	40
Rozdział III. GENEZA I ROZWÓJ PRAWA ADMINISTRACYJNEGO	43
1. Zasada państwa prawnego	43
2. Zarys rozwoju administracji i prawa administracyjnego we Francji	44
3. Zarys rozwoju administracji i prawa administracyjnego w Niemczech	49
4. Zarys rozwoju administracji i prawa administracyjnego w Wielkiej Brytanii	51
5. Zarys rozwoju polskiej nauki prawa administracyjnego	56
Rozdział IV. PODSTAWOWE ELEMENTY PRAWA EUROPEJSKIEGO	63
1. Uwagi wprowadzające	63
2. Pojęcie prawa europejskiego	64
3. Organy i instytucje Wspólnoty Europejskiej	66
4. Źródła prawa wspólnotowego (europejskiego)	69
A. Rozporządzenia	71
B. Dyrektywy	72
C. Decyzje	73
D. Zalecenia i opinie	73

5. Stosunek prawa europejskiego do prawa krajowego	73
6. Wykładnia prawa europejskiego	75
7. Ogólne zasady prawne	76
8. Zakazy dyskryminacji w prawie europejskim	77
9. Zasada subsydiarności	78
10. Wykonywanie prawa europejskiego	79
11. Wspólny rynek i podstawowe swobody	81

Rozdział V. PODSTAWOWE POJĘCIA TEORETYCZNE W NAUCE PRAWA

ADMINISTRACYJNEGO	87
1. Aparat administracyjny	87
2. Nadzór, kontrola, koordynacja, kierownictwo	88
3. Decentralizacja i centralizacja administracji	91
4. Samorząd	93
5. Rodzaje jednostek organizacyjnych w systemie administracji publicznej	96
A. Organ państwowy i organ administracji państwowej	96
B. Organy administracji (organy administrujące, organy administracji publicznej) ..	98
C. Rodzaje organów administracji	99
D. Kolegialność i jednoosobowość	101
E. Zakres działania i właściwość (kompetencja) organu	101
F. Zakład administracyjny	106
G. Inne jednostki organizacyjne w systemie administracji publicznej – nietypowe podmioty administrujące	108
H. Funkcje zlecone administracji publicznej	115
6. Władztwo administracyjne	117
7. Publiczne prawa podmiotowe	120
8. Ciężary publiczne	124
9. Rzeczy publiczne	126

Część druga

ORGANIZACJA ADMINISTRACJI W POLSCE

Rozdział VI. ADMINISTRACJA CENTRALNA	135
1. Zagadnienia ogólne	135
2. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej	138
3. Rada Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej	141
A. Skład Rady Ministrów	142
B. Funkcje i kompetencje Rady Ministrów	143
C. Organizacja i tryb działania Rady Ministrów	145
D. Reprezentowanie Rady Ministrów oraz ustanawianie pełnomocników rządu ...	147
E. Organy pomocnicze Rady Ministrów i Prezesa Rady Ministrów	149
4. Prezes Rady Ministrów i wiceprezesa Rady Ministrów oraz Kancelaria Prezesa Rady Ministrów	154
A. Prezes Rady Ministrów	154
B. Wiceprezes Rady Ministrów	157
C. Kancelaria Prezesa Rady Ministrów	158
5. Minister i ministerstwo	160
A. Pozycja prawna ministra	160
B. Sekretarze i podsekretarze stanu oraz ministerstwo	169

6. Organy kolegalne o swoistej pozycji prawnej w systemie administracji centralnej .	171
7. Centralne organy administracji	175
8. Nietypowe jednostki organizacyjne administracji centralnej	181

Rozdział VII. PODZIAŁY TERYTORIALNE PAŃSTWA	183
1. Rys historyczny	183
2. Klasyfikacja podziałów terytorialnych	187
3. Podział zasadniczy	189
4. Podziały pomocnicze	191
5. Podziały specjalne	191

Rozdział VIII. TERENOWA ADMINISTRACJA RZĄDOWA ZESPOLONA	193
1. Uwagi wstępne	193
2. Wojewoda i jego pozycja prawna	194
A. Organizacyjno-prawne usytuowanie wojewody	194
B. Funkcje wojewody	197
C. Wykonywanie funkcji kontroli przez wojewodę	200
D. Aparat pomocniczy wojewody	202
3. Wojewódzka administracja zespolona	204

Rozdział IX. TERENOWE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE ADMINISTRACJI SPECJALNEJ	208
---	------------

Rozdział X. SAMORZĄD TERYTORIALNY	215
1. Podstawy prawne działania	215
2. Zasada subsydiarności	216
3. Zasada decentralizacji	218
4. Zasada udziału samorządu terytorialnego w sprawowaniu władzy publicznej	220
5. Ustrój samorządu terytorialnego w Polsce	222
A. Organy samorządu terytorialnego	222
B. Referendum lokalne	224
C. Statut	226
6. Zadania samorządu	227
7. Finansowe zabezpieczenie realizacji zadań samorządu terytorialnego	232
8. Działalność prawotwórcza samorządu	234
9. Nadzór nad samorządem terytorialnym	236
10. Sądowa ochrona samodzielności samorządu	240

Rozdział XI. PRACOWNICY ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ	242
1. Uwagi wstępne	242
2. Pracownicy administracji państwowej i rządowej	244
A. Urzędnicy państwowi i inni pracownicy urzędów państwowych	245
B. Korpus służby cywilnej	248
3. Pracownicy samorządowi	258

Część trzecia

FUNKCJONOWANIE ADMINISTRACJI

Rozdział XII. PRAWNE FORMY DZIAŁANIA ADMINISTRACJI	265
1. Wprowadzenie	265

2. Akty normatywne administracji	267
3. Akt administracyjny	270
A. Rodzaje aktów administracyjnych	274
B. Uznanie administracyjne	280
C. Moc obowiązująca aktu administracyjnego	284
4. Ugoda	285
5. Porozumienie administracyjne	288
6. Czynności cywilnoprawne	291
7. Czynności faktyczne	293

Rozdział XIII. ROLA SĄDÓW W FUNKCJONOWANIU ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

1. Wprowadzenie	297
2. Sądownictwo administracyjne	299
A. Podstawy prawne działania	299
B. Organizacja wojewódzkich sądów administracyjnych	301
C. Organizacja Naczelnego Sądu Administracyjnego	302
D. Zakres właściwości sądów administracyjnych	304
E. Zakres właściwości rzeczowej Naczelnego Sądu Administracyjnego	305
3. Rola sądów powszechnych w kontroli administracji	306

Rozdział XIV. KONTROLA ADMINISTRACJI

1. Charakterystyka kontroli administracji	309
2. Kontrola zewnętrzna administracji rządowej	311
A. Kontrola niepaństwowa	311
B. Kontrola państwowa	312
3. Kontrola wewnętrzna	326
A. Kontrola międzyresortowa	327
B. Kontrola wewnątrzresortowa	330
C. Kontrola niezawodowa (społeczna)	331

Część czwarta

WYBRANE ZAGADNIENIA MATERIALNEGO PRAWA ADMINISTRACYJNEGO

Rozdział XV. WYBRANE ZAGADNIENIA ADMINISTRACYJNOPRAWNEJ REGULACJI GOSPODARKI

1. Wprowadzenie	335
2. Prawo działalności gospodarczej	336
3. Przedsiębiorstwa państwowe i ich prywatyzacja	342
A. Podstawy organizacji i funkcjonowania przedsiębiorstw państwowych	342
B. Samorząd pracowniczy	345
C. Komercjalizacja i prywatyzacja przedsiębiorstw państwowych	347
4. Nadzorowanie pomocy publicznej dla przedsiębiorców	349
5. Nadzór państwa nad rynkiem kapitałowym	352
6. Prawo dewizowe	355
7. Prawo gospodarki gruntami	359
8. Zasady i tryb wywłaszczania nieruchomości	364
9. Prawo gospodarki komunalnej	366
10. Prawo mieszkaniowe	371

11. Prawo budowlane	378
12. Prawo geodezyjne i kartograficzne	381
13. Prawo komunikacji i łączności	384
A. Komunikacja lądowa	384
B. Komunikacja wodna	391
C. Komunikacja powietrzna	393
D. Łączność	394
14. Prawo górnicze	398
15. Prawo geologiczne	400
16. Prawo energetyczne	402
17. Prawo normalizacji oraz jakości	406
18. Prawo o miarach i prawo probiercze	411
19. Dozór techniczny	412
20. Prawo bankowe	413
21. Polityka pieniężna	418
22. Prawo antymonopolowe	423
23. Prawo celne	426
24. Prawo ubezpieczeniowe	435

Rozdział XVI. ADMINISTRACJA SPRAW ZDROWIA, ZATRUDNIENIA I SPRAW SOCJALNYCH

1. Administracja zdrowia	440
2. Przeciwdziałanie alkoholizmowi	446
3. Zapobieganie narkomanii	450
4. Sprawy zatrudnienia i bezrobocia	453
5. Organizacja ubezpieczeń społecznych	458
6. Prawo pomocy społecznej	461

Rozdział XVII. UPOWSZECHNIANIE INFORMACJI

1. Zagadnienia wstępne	463
2. Dostęp do informacji publicznej	464
3. Prawo prasowe	465
4. Prawo o radiofonii i telewizji	467
5. Polska agencja prasowa	469
6. Ochrona informacji niejawnych	469

Rozdział XVIII. ADMINISTRACJA W DZIEDZINIE OŚWIATY, NAUKI I KULTURY ..

1. Szkolnictwo podstawowe, ogólnokształcące, zawodowe	473
2. Szkolnictwo wyższe, placówki naukowo-badawcze	483
A. Szkolnictwo wyższe	483
B. Polska Akademia Nauk	489
C. Placówki naukowo-badawcze	493
D. Stopnie i tytuły naukowe	494
3. Organizacja upowszechniania kultury	495
4. Kultura fizyczna i sport	500
5. Prawna ochrona zabytków	506

Rozdział XIX. ADMINISTRACYJNOPRAWNA SYTUACJA OSÓB FIZYCZNYCH

1. Obywatelstwo	512
-----------------------	-----

2. Prawo o cudzoziemcach	514
A. Ogólny status cudzoziemca	516
B. Ochrona cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	524
C. Szczególny status cudzoziemców – obywateli Unii Europejskiej	530
D. Cudzoziemiec z Kartą Polaka	534
3. Zmiana imion i nazwisk	534
4. Akta stanu cywilnego	536
5. Ewidencja ludności, dowody osobiste, paszporty	537
6. Ordery, odznaczenia, odznaki	543
Rozdział XX. ADMINISTRACYJNOPRAWNA REGULACJA ZRZESZANIA SIĘ ORAZ NIEKTÓRYCH INNYCH RODZAJÓW AKTYWNOŚCI OBYWATELI ZWIAZANEJ Z REALIZACJĄ ICH PRAW I WOLNOŚCI	548
1. Prawo o stowarzyszeniach	550
2. Prawo o partiach politycznych	555
3. Prawo o gwarancjach wolności sumienia i wyznania	561
4. Prawo o zgromadzeniach	565
Rozdział XXI. ADMINISTRACYJNOPRAWNA REGULACJA ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA I PORZĄDKU PUBLICZNEGO	569
1. Regulacja zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego	570
2. Administracyjnoprawny reżim stanu wyjątkowego	580
3. Stan wojenny i jego regulacja prawna	584
4. Administracyjnoprawna regulacja dotycząca zwalczania klęsk żywiołowych	587
5. Regulacja ochrony przeciwpożarowej	592
6. Zarządzanie kryzysowe	595
7. Reglamentacja dostępu do broni, amunicji i materiałów wybuchowych	600
Rozdział XXII. ADMINISTRACJA OBRONY KRAJU I SPRAW ZAGRANICZNYCH ...	603
1. Wprowadzenie do administracji obrony kraju	603
2. Zarys stanu prawnego	605
3. Organy właściwe w sprawach obrony oraz ich zadania	606
4. Świadczenia na rzecz obrony kraju	610
5. Ochrona granicy państwowej	612
6. Administracja spraw zagranicznych	613
BIBLIOGRAFIA	617
SKOROWIDZ PRZEDMIOTOWY	621